

DOI: <https://doi.org/10.59294/HIUJS.KHQG.2024.010>

GIẢNG DẠY TIẾNG VIỆT CHO NGƯỜI NƯỚC NGOÀI THEO HÌNH THỨC TRỰC TUYẾN TẠI KHOA VIỆT NAM HỌC, TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGOẠI NGỮ, ĐẠI HỌC HUẾ

Phạm Thị Liễu Trang*

Trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Huế

TÓM TẮT

Bối cảnh thời đại công nghệ số hiện nay đã tạo điều kiện cho sự phát triển của đào tạo trực tuyến. Đặc biệt, sau đại dịch Covid-19 vào cuối năm 2019, đào tạo trực tuyến càng trở nên phổ biến ở các cơ sở giáo dục. Khoa Việt Nam học, Trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Huế cũng không nằm ngoài xu thế đó. Việc giảng dạy tiếng Việt cho người nước ngoài theo hướng trực tuyến đã được thực hiện và duy trì tại khoa từ năm 2019 cho đến nay. Đó vừa là cơ hội nhưng cũng là thách thức cho cả người dạy và người học. Bằng những phương pháp phân tích, so sánh, khảo sát điều tra..., bài viết sẽ đánh giá những thuận lợi, khó khăn của quá trình dạy học trực tuyến cho người nước ngoài tại khoa Việt Nam học. Từ đó, đưa ra một số đề xuất góp phần nâng cao hiệu quả dạy học cũng như công tác đào tạo của khoa đối với mảng giảng dạy tiếng Việt cho người nước ngoài.

Từ khóa: *tiếng Việt cho người nước ngoài, giảng dạy trực tuyến, đào tạo trực tuyến, Trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Huế*

TEACHING VIETNAMESE FOR FOREIGNERS ONLINE AT THE FACULTY OF VIETNAMESE STUDIES, HUE UNIVERSITY OF FOREIGN LANGUAGES AND INTERNATIONAL STUDIES

Pham Thi Lieu Trang

ABSTRACT

The current era of digital technology has brought many opportunities to the essential development of online teaching. The COVID-19 pandemic at the end of 2019, in particular, has made online teaching popular in educational institutions. The Faculty of Vietnamese Studies, Hue University of Foreign Languages and International Studies is no exception; there teaching Vietnamese for foreigners has been administered and maintained since then, which creates opportunities and challenges to both lectures and academic learners. This article will evaluate the advantages and disadvantages of the online teaching process for foreigners at the Faculty of Vietnamese studies by using analysis, comparison, survey and investigation method. Therefore, proposals are made to improve the effectiveness of teaching, as well as the faculty's training in teaching Vietnamese for foreigners.

Keywords: *Vietnamese for foreigners, online teaching, E-learning, Hue University of Foreign Languages and International Studies*

---

*Tác giả liên hệ: Phạm Thị Liễu Trang, Email: ptltrang@hueuni.edu.vn
(Ngày nhận bài: 29/03/2024; Ngày nhận bản sửa: 19/4/2024; Ngày duyệt đăng: 04/05/2024)

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Cùng với sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ số, đào tạo trực tuyến đã trở thành xu thế tất yếu của thời đại. Ở Việt Nam, đào tạo trực tuyến hiện nay cũng là một hình thức đào tạo được nhiều trường đại học áp dụng nhằm nâng cao chất lượng đào tạo và phù hợp với nhiều bối cảnh. Đặc biệt, sau đại dịch COVID-19, hình thức này trở nên phổ biến và gần gũi hơn với nhiều đối tượng người học. Tại Trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Huế nói chung và Khoa Việt Nam học nói riêng, việc dạy học trực tuyến đã diễn ra từ năm học 2019 – 2020. Trước đó, trong năm học 2018 - 2019, Trường đã xây dựng, tổ chức thực hiện đề án E-learning. Theo kế hoạch của đề án này, bắt đầu từ học kỳ II của năm học 2019 - 2020, trường triển khai thí điểm tổ chức đào tạo trên hệ thống LMS (Learning Management System) với 26 học phần. Tuy nhiên, do tình hình dịch bệnh COVID-19 có nhiều diễn biến phức tạp và có nguy cơ kéo dài, trường quyết định triển khai toàn bộ học phần trên hệ thống LMS từ năm 2019. Quá trình tổ chức, thực hiện đào tạo trực tuyến trên hệ thống LMS của Nhà trường và thông qua các ứng dụng khác trên nền tảng Internet trong giai đoạn này đã đem lại nhiều điểm tích cực, nhất là hoạt động giảng dạy được thực hiện liên tục, có hiệu quả, chất lượng tương đối tốt. Tuy vậy, bên cạnh đó, vẫn còn tồn tại một số hạn chế, nhất là với quá trình đào tạo, giảng dạy tiếng Việt cho người nước ngoài.

2. TỔNG QUAN NGHIÊN CỨU

2.1 Giảng dạy trực tuyến

Trong thời đại công nghệ 4.0 hiện nay, khái niệm “giảng dạy trực tuyến” ngày càng trở nên phổ biến, nhất là sau đại dịch COVID-19. Theo Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021), dạy học trực tuyến là hoạt động nhằm hỗ trợ hoặc thay thế dạy học trực tiếp tại cơ sở giáo dục, thực hiện một phần hoặc toàn bộ nội dung bài học hoặc chủ đề trong chương trình giáo dục để hỗ trợ hoặc thay thế dạy học trực tiếp bài học hoặc chủ đề đó tại cơ sở giáo dục [1]. Alavi và Leidner (2001) thì cho rằng: Đào tạo trực tuyến được xem là một hình thức học tập thông qua công nghệ với môi trường học tập có sự tương tác của người học với người dạy, nguồn tài liệu số hóa được trung gian thông qua công nghệ thông tin [2].

Dạy học trực tuyến (E-learning) là phương pháp giảng dạy và học tập mới được thực hiện dựa trên một hệ thống có kết nối mạng Internet. Người dạy và người học sẽ sử dụng phần mềm, ứng dụng truyền âm thanh, hình ảnh và các thiết bị thông minh (laptop, smartphone, máy tính bảng, ...). Các bài giảng, tài liệu (dưới dạng văn bản, hình ảnh, video...) được đưa lên các nền tảng Internet và người dùng có thể dễ dàng truy cập, học tập mọi lúc mọi nơi. Bên cạnh đó còn có các khóa học cùng thời gian thực có sự tham gia và tương tác giữa người dạy và người học.

Dạy học trực tuyến có ba dạng: đồng bộ, không đồng bộ và kết hợp. Đối với học trực tuyến đồng bộ, người học được phép tham gia các hoạt động học tập theo thời gian thực ở bất kỳ nơi đâu. Phương pháp này giúp quá trình tương tác giữa học viên và người hướng dẫn trở nên hiệu quả, nhanh chóng hơn. Đây được xem là hình thức phổ biến nhất của hệ thống dạy học trực tuyến. Đối với học trực tuyến không đồng bộ, người học không cần theo dõi bài giảng trong thời gian thực. Nghĩa là quá trình học tập của người học hoàn toàn độc lập, có thể thực hiện ở bất kỳ thời gian nào, ở đâu. Phương pháp này giúp người học chủ động hơn trong việc sắp xếp lịch trình học tập của mình. Một số công nghệ hiện đại thường được sử dụng cho hình thức học tập này là: Email, CD, DVD, bài giảng, sách điện tử, ... Ba là, hình thức học trực tuyến kết hợp. Đây là hình thức kết hợp của hai hình thức trực tuyến đồng bộ và không đồng bộ nhằm phát huy các mặt tích cực và khắc phục những mặt tiêu cực đem lại hiệu quả tích cực cho sinh viên trong học tập [3].

2.2. Khái quát về chương trình giảng dạy tiếng Việt cho người nước ngoài tại Khoa Việt Nam học, Trường Đại học Ngoại ngữ

Bên cạnh đào tạo chuyên ngành Cử nhân Việt Nam học thì tiếng Việt cho người nước ngoài cũng là một mảng đào tạo trọng tâm ở Khoa Việt Nam học, Trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Huế. Với nhu cầu học tiếng Việt như một ngoại ngữ ngày càng cao như hiện nay, khoa đã xây dựng các chương trình học phù hợp với từng đối tượng người học. Đối với những học viên bắt đầu học tiếng Việt sơ cấp, các học phần chủ yếu thiên về kỹ năng Nghe, Nói, Đọc, Viết. Với các học viên đã có kiến thức

nền tảng cơ bản về tiếng Việt, người học sẽ được học những chương trình ngắn hạn: 6 tháng, 1 năm, 2 năm, ... Những chương trình này sẽ tích hợp giữa kỹ năng Nghe, Nói, Đọc, Viết và kiến thức về văn hóa, du lịch, kinh tế, xã hội... Người học tại khoa đại đa số đến từ các nước Trung Quốc, Nhật Bản, Thái Lan, Lào. Trong khoảng thời gian dịch COVID-19 diễn ra đến nay, các lớp học tiếng Việt cho người nước ngoài chủ yếu thực hiện theo hình thức trực tuyến.

3. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Để tiến hành nghiên cứu và hoàn thiện đề tài này, chúng tôi sử dụng các phương pháp chủ yếu sau: Phương pháp tổng hợp, phân tích tài liệu, phương pháp so sánh, phương pháp điều tra, khảo sát. Cụ thể:

- **Phương pháp phân tích, tổng hợp:** Tìm kiếm các nguồn tư liệu, lý thuyết về dạy học trực tuyến để làm cơ sở lý luận cho bài nghiên cứu. Bên cạnh đó, chúng tôi cũng tham khảo thêm các bài viết có liên quan về đào tạo trực tuyến ở các cơ sở giáo dục đại học hiện nay để có được sự nhìn nhận, đánh giá một cách toàn diện hơn cho đề tài nghiên cứu của mình.
- **Phương pháp so sánh:** So sánh phương pháp dạy học trực tiếp và phương pháp dạy học trực tuyến qua mạng.
- **Phương pháp điều tra, khảo sát:** Khảo sát 20 sinh viên Trung Quốc đã học các khóa học online tiếng Việt cho người nước ngoài tại Khoa Việt Nam học, Trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Huế tổ chức trong khoảng thời gian 3 năm từ 2020 đến 2023. Cỡ mẫu khảo sát này tuy nhỏ nhưng đây là con số thực tế sinh viên người nước ngoài theo học tiếng Việt online tại Khoa Việt Nam học trong khoảng thời gian nghiên cứu. Sinh viên được khảo sát trả lời một số câu hỏi qua biểu mẫu Google form, các câu hỏi liên quan đến các nội dung sau:
  - + Ưu điểm của việc dạy học trực tuyến.
  - + Nhược điểm của việc dạy học trực tuyến.
  - + Đề xuất nhằm nâng cao chất lượng việc dạy học trực tuyến tiếng Việt cho người nước ngoài.
- **Phương pháp phỏng vấn:** Phỏng vấn giảng viên và sinh viên về những thuận lợi, khó khăn của quá trình dạy học trực tuyến.

4. KẾT QUẢ VÀ THẢO LUẬN

4.1. Giảng dạy tiếng Việt cho người nước ngoài theo hình thức trực tuyến tại Khoa Việt Nam học

Trước năm học 2019 - 2020, Trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Huế chủ yếu sử dụng hình thức đào tạo truyền thống cho tất cả các hệ đào tạo ở trường. Đến học kỳ I, năm học 2019 - 2020, Trường đã mở một số học phần E-learning trên nền tảng hệ thống quản lý LMS, được tiếp cận và xây dựng từ các chuyên gia của Trường Đại học Hoa Sen.

Vào học kì II của năm học 2019 - 2020, trước tình hình dịch bệnh COVID-19 diễn biến phức tạp, thực hiện phương châm “tạm dừng đến trường, không dừng việc học” mà ngành Giáo dục đã đề ra, Trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Huế nói chung và Khoa Việt Nam học nói riêng đã triển khai đồng bộ các giải pháp về dạy và học phù hợp với tình hình thực tế, trong đó, giải pháp dạy học trực tuyến đã được thực hiện cho sinh viên. Ở Khoa Việt Nam học, hình thức này được áp dụng cho cả hai đối tượng người học: sinh viên ngành cử nhân Việt Nam học và sinh viên nước ngoài học tiếng Việt.

Với đối tượng sinh viên nước ngoài đến từ Học viện Sư phạm Ngọc Lâm và Đại học Quảng Tây, Khoa Việt Nam học đã sử dụng cả hình thức đào tạo trực tuyến đồng bộ và không đồng bộ. hình thức đào tạo trực tuyến không đồng bộ, giảng viên cung cấp tài liệu có sẵn cho sinh viên như bài giảng, bài đọc, bài tập, video clip... trên hệ thống quản lý LMS của Nhà trường để đọc và làm bài tập trực tuyến tại nhà, đồng thời trao đổi với giảng viên thông qua diễn đàn thảo luận của học phần có trên hệ thống hoặc trao đổi qua mạng xã hội (Facebook, Zalo...). Tùy vào nội dung môn học mà giảng viên sẽ lựa chọn hình thức giảng dạy phù hợp.

Với những lớp học tiếng Việt cho người nước ngoài, tùy vào chương trình mà các trường đại học đối tác có sinh viên theo học tiếng Việt lựa chọn, Khoa Việt Nam học lên kế hoạch dạy học phù hợp. Các giảng viên phụ trách các nhóm học phần được tập hợp trong một nhóm chung để nắm thông tin, cập

nhật tình hình học tập cũng như chia sẻ những vấn đề gặp phải trong quá trình giảng dạy. Phía trường bạn cũng sẽ cử một giảng viên hướng dẫn, giảng viên này được mời vào nhóm liên lạc của các học phần riêng (do giảng viên phụ trách lập ra) để hỗ trợ sinh viên khi cần thiết. Trước khi học các nội dung chính thức của chương trình, sinh viên người nước ngoài sẽ được hướng dẫn cách sử dụng hệ thống LMS cũng như cách dùng các ứng dụng cho việc giảng dạy, học tập online.

4.3. Ưu và nhược điểm của việc giảng dạy tiếng Việt cho người nước ngoài theo hình thức trực tuyến
 Để có cơ sở đánh giá một cách khách quan về những ưu và nhược điểm của hoạt động giảng dạy, học tập tiếng Việt cho người nước ngoài theo hình thức trực tuyến, chúng tôi đã gửi phiếu khảo sát đến 20 sinh viên đã từng tham gia các lớp học trực tuyến. Phiếu khảo sát được tạo qua biểu mẫu Google form và gửi online đến sinh viên.

4.3.1. Ưu điểm

Bảng 1. Ưu điểm của việc học tiếng Việt theo hình thức trực tuyến

Ưu điểm	Số sinh viên đồng ý	Tỷ lệ
Tiếp cận những công nghệ, phương pháp học tập mới	20	100%
Tiết kiệm thời gian di chuyển đến trường	19	95%
Thuận lợi trong lưu trữ tài liệu học tập	18	90%
Dễ dàng tiếp thu bài học	15	75%
Chủ động trong việc học tập	19	95%

Theo kết quả khảo sát, ưu điểm quan trọng của việc học trực tuyến đó là giúp sinh viên tiếp cận với những công nghệ, phương pháp học tập mới. 100% sinh viên đồng ý với nhận định này. Các thiết bị công nghệ như điện thoại thông minh, máy tính xách tay, máy tính bàn, máy tính bảng có kết nối Internet được sử dụng rộng rãi trong mỗi hoạt động của cuộc sống ngày nay. Tham gia học tập trực tuyến sẽ giúp sinh viên đạt được sự thành thạo trong việc sử dụng các thiết bị công nghệ này phục vụ cho việc học tập. Bên cạnh đó, sinh viên cũng sẽ thành thạo hơn khi sử dụng các phần mềm phục vụ học tập trực tuyến.

19/20 sinh viên (chiếm 95%) đồng tình với lợi ích của việc học tiếng Việt trực tuyến và cho rằng việc học trực tuyến giúp các em chủ động hơn trong học tập. Dạy học truyền thống yêu cầu sinh viên phải có lịch trình học tập được ấn định. Điều này có thể gây bất tiện, nhất là đối với những sinh viên đang học tập kết hợp đi làm để kiếm thêm thu nhập. Vì vậy, đào tạo trực tuyến là một trong những lựa chọn lý tưởng và tuyệt vời. Ngoài ra, sinh viên có thể linh hoạt về mặt thời gian và địa điểm. Giảng viên gửi nội dung bài học lên hệ thống LMS và nhiều kênh thông tin khác. Sinh viên được linh hoạt trong việc sắp xếp thời gian để học tập những nội dung kiến thức này. Ngoài ra, sinh viên có thể điều chỉnh nhịp độ bài học phù hợp với kiến thức và khung thời gian hiện tại của mình. Khả năng tự điều chỉnh này giúp học sinh rút ngắn hoặc kéo dài thời gian học tập mà vẫn đảm bảo được các hoạt động khác.

Bên cạnh đó, sinh viên người nước ngoài cũng thấy hình thức giảng dạy, học tập trực tuyến là thuận tiện hơn so với phương pháp truyền thống khi cần xem lại các nội dung đã học. 90% sinh viên tham gia khảo sát đồng ý với nhận định học trực tuyến thuận lợi trong việc lưu trữ tài liệu học tập. Thật vậy, việc lưu giữ tài liệu học tập qua tập vở đôi khi khá tốn diện tích cũng như kinh phí và cũng khó khăn trong việc tìm lại/truy xuất, nhất là khi số lượng môn học nhiều, hoặc môn học có dung lượng lớn. Khi giảng dạy trực tuyến, giảng viên truyền tải, lưu trữ nội dung bài học lên hệ thống học trực tuyến LMS. Sinh viên có thể lưu nội dung bài học về máy tính hay điện thoại cá nhân một cách dễ dàng. Ngoài ra, các bài giảng trực tuyến có thể được ghi lại, lưu và chia sẻ dạng file để tham khảo trong nội bộ. Ghi lại bài giảng cho phép sinh viên truy cập tài liệu học tập vào bất cứ thời điểm nào, đồng thời việc ôn tập kiến thức cũng trở nên dễ dàng hơn. Đặc biệt, lợi ích của việc học trực tuyến còn thể hiện ở điểm, cả sinh viên và giảng viên đều có thể truy cập tìm kiếm tài liệu mở rộng mà

không bị giới hạn bên trong giáo trình. Điều này sẽ giúp cho các dẫn chứng trở nên phong phú, tăng khả năng tư duy và giải quyết vấn đề cho sinh viên.

Ngoài ra, việc học tập trực tuyến tại nhà hoặc tại trường học ở đất nước mình sẽ giúp sinh viên người nước ngoài tiết kiệm thời gian phải di chuyển sang Việt Nam, đến trường và học tập trực tiếp. 19/20 sinh viên (tỉ lệ 95%) đồng ý với ưu điểm này. Các lớp học trực tuyến cho phép học ngay tại nhà hay bất cứ nơi nào chỉ cần người có các thiết bị điện tử như điện thoại, laptop, máy tính bảng... có kết nối Internet. Điều này cũng sẽ giúp sinh viên tiết kiệm được một khoản kinh phí rất lớn cho việc di chuyển cũng như sinh hoạt phí tại nơi học.

Cuối cùng, xét về khả năng tiếp thu bài học trực tuyến, cũng có đến 15/20 sinh viên Trung Quốc (chiếm tỉ lệ 75%) đồng ý với nhận định họ dễ dàng tiếp thu bài học trực tuyến. Các giảng viên tham gia phỏng vấn cũng đồng tình với những ưu điểm mà phương pháp dạy học trực tuyến mang lại như: tiết kiệm thời gian di chuyển đến trường, có thể giảng dạy được mọi lúc mọi nơi, nguồn tài liệu học tập phong phú đa dạng, tiếp cận được nhiều ứng dụng dạy học mới.

4.3.2. Nhược điểm

Bảng 2. Nhược điểm của việc học tiếng Việt theo hình thức trực tuyến

Nhược điểm	Số sinh viên đồng ý	Tỷ lệ (%)
Sinh viên không được trải nghiệm thực tế	20	100
Chất lượng thiết bị, hệ thống đường truyền không đảm bảo	20	100
Khả năng tương tác của giảng viên và sinh viên bị hạn chế	19	95
Chất lượng học trực tiếp không bằng học trực tiếp	10	50

Để có được những nhận định khách quan và chính xác hơn khi đánh giá một số nhược điểm của việc dạy tiếng Việt cho người nước ngoài theo hình thức trực tuyến, chúng tôi tiến hành khảo sát sinh viên dựa trên một số câu hỏi.

Kết quả khảo sát cho thấy, hai nhược điểm lớn nhất của việc học trực tuyến sinh viên không được trải nghiệm thực tế và chất lượng thiết bị học tập và hệ thống đường truyền không đảm bảo, một số ứng dụng dạy học không phổ biến với 100% sinh viên tán thành. Hạn chế về trải nghiệm thực tế là một điểm bất lợi khi học trực tuyến, nhất là với đối tượng người học đến từ nước ngoài. Sinh viên nước ngoài bên cạnh việc học các kỹ năng Nghe, Nói, Đọc, Viết còn được học các học phần về văn hóa, du lịch, ... Việt Nam mà chỉ được tương tác với giảng viên qua màn hình máy tính thì khó tiếp thu kiến thức vì thiếu trải nghiệm. Khi phỏng vấn, các em cũng bày tỏ mong muốn được sang Việt Nam học tập ngôn ngữ và trải nghiệm văn hóa Việt Nam trực tiếp hơn là học trực tuyến. Về kỹ thuật, sinh viên Trung Quốc cho biết chủ yếu học qua thiết bị điện thoại thông minh, một số khác học bằng máy tính xách tay, máy tính bàn có kết nối với Internet. Đường truyền Internet ở hai quốc gia khác nhau nên đôi lúc gặp phải một số vấn đề như mạng chập chờn, ảnh hưởng đến việc giảng dạy của người dạy, hiệu quả tiếp thu của người học. Hệ thống LMS thỉnh thoảng bị treo, quá tải... Một số ứng dụng Internet ở Việt Nam nhiều người sử dụng nhưng ở Trung Quốc lại không/ít dùng, ví dụ: Google meet, Zalo... vì vậy, sinh viên gặp khó khăn trong việc tiếp cận các ứng dụng này.

Một điều bất lợi rất dễ nhận thấy nữa của việc học trực tuyến đó là giới hạn mức độ tương tác giữa giảng viên và sinh viên, giữa các sinh viên với nhau. 95% sinh viên đồng ý với nhận định này. Ở lớp học truyền thống, sinh viên có nhiều cơ hội để tương tác trực tiếp với giảng viên qua thảo luận. Sinh viên cũng có cơ hội tương tác với các thành viên khác trong lớp thông qua các hoạt động nhóm. Sự tương tác, giao tiếp trực tiếp không dừng lại ở lời nói mà còn thể hiện qua ánh mắt, cử chỉ, điệu bộ... Những điều này khá hạn chế khi học trực tuyến.

Kết quả khảo sát cũng cho thấy, 10/20 sinh viên (tỷ lệ 50%) đồng ý với nhận định chất lượng học trực tuyến không bằng học trực tiếp. Theo họ, chất lượng học trực tuyến tùy thuộc vào nhiều yếu tố như cách truyền thụ kiến thức của giảng viên, thái độ học tập của sinh viên, đường truyền mạng

Internet, trình độ sử dụng công nghệ thông tin của giảng viên và sinh viên, ... Do đó chất lượng không thật đảm bảo như trong giảng dạy, học tập trực tiếp.

Bên cạnh khảo sát sinh viên, đề tài cũng tiến hành phỏng vấn một số giảng viên đã và đang tham gia giảng dạy tiếng Việt cho người nước ngoài theo hình thức trực tuyến. Kết quả phỏng vấn cho thấy người dạy cũng gặp phải những khó khăn tương tự người học như: sự tương tác giữa giảng viên và sinh viên gặp hạn chế, chất lượng thiết bị và đường truyền không đảm bảo...

4.4. Đề xuất nhằm nâng cao hiệu quả việc giảng dạy tiếng Việt trực tuyến cho sinh viên người nước ngoài

- **Về phía Nhà trường:** Từ những hạn chế gặp phải trong quá trình dạy học của giảng viên và sinh viên, nhà trường cần quan tâm tổ chức các đợt tập huấn đổi mới phương pháp giảng dạy, trong đó có phương pháp giảng dạy trực tuyến, cho đội ngũ giảng viên nhằm nâng cao chất lượng dạy học. Bên cạnh đó, cần có kế hoạch đầu tư xây dựng tài nguyên học tập trực tuyến một cách chất lượng, phong phú, sử dụng được lâu dài; nâng cấp hệ thống LMS của trường, nâng cấp tốc độ đường truyền Internet. Nhà trường cũng cần chú trọng đến việc trang bị kiến thức sử dụng công nghệ thông tin và kỹ năng khai thác, sử dụng hiệu quả các ứng dụng phục vụ học tập cho giảng viên và sinh viên, nhất là sinh viên người nước ngoài.

- **Về phía giảng viên:** Dạy học trực tuyến có nhiều điểm khác biệt so với dạy học trực tiếp, vì vậy giảng viên cần chuẩn bị kỹ bài giảng, cụ thể hóa các nội dung giảng dạy, dự đoán các tình huống có thể xảy ra để có phương án xử lý. Với đối tượng người học là người nước ngoài, giảng viên cần chú trọng đầu tư xây dựng bài giảng trực quan, sinh động với các hình ảnh, video minh họa... giúp sinh viên dễ dàng tiếp thu kiến thức. Giảng viên cũng cần căn cứ vào trình độ giao tiếp tiếng Việt của sinh viên nước ngoài để lựa chọn những nội dung giảng dạy phù hợp. Giảng viên phải trang bị những kỹ năng công nghệ thông tin cần thiết để xây dựng bài giảng trực tuyến hấp dẫn, lôi cuốn. Có thể tìm hiểu và hướng dẫn sinh viên cách sử dụng những phần mềm như Quizzi, Kahoot... để tham gia các trò chơi với những câu hỏi được giảng viên thiết kế có liên quan đến nội dung bài học nhằm kích thích sự tham gia của sinh viên cũng như tạo động lực cho họ trong việc học tập. Ngoài ra, giảng viên cũng cần trợ giúp về mặt kỹ thuật cho sinh viên nước ngoài khi cần. Bên cạnh đó, mỗi giảng viên phụ trách các học phần riêng nên lập các nhóm liên lạc qua Facebook, Zalo như một diễn đàn để trao đổi các thông tin liên quan. Sinh viên có thể đưa ra những thắc mắc và giảng viên sẽ giải đáp các thắc mắc đó.

- **Về phía sinh viên:** Sinh viên là chủ thể của quá trình lĩnh hội kiến thức, kỹ năng thông qua hoạt động dạy học trực tuyến. Vì vậy, để việc dạy học trực tuyến đạt hiệu quả cao, sinh viên cần chuẩn bị tâm lý, tâm thế sẵn sàng khi tham gia học trực tuyến và chuẩn bị đầy đủ các phương tiện, thiết bị, đường truyền Internet ổn định. Bên cạnh đó, sinh viên nên chọn cho mình góc học tập, không gian yên tĩnh, thoải mái, trong suốt quá trình học cần mở camera để tập trung vào việc học, tránh sao nhãng và giúp giảng viên có tâm thế thoải mái hơn khi được thấy sinh viên thay vì chỉ nhìn một màn hình trống. Ngoài ra, dù học trực tuyến hay học trên lớp thì việc lập kế hoạch là điều vô cùng cần thiết. Đối với việc học trực tuyến, kế hoạch học tập chính là nền tảng giúp sinh viên dễ dàng kiểm soát những việc cần làm và tạm thời loại bỏ những việc chưa phải là ưu tiên. Cuối cùng, học tập là một quá trình tương tác hai chiều giữa thầy và trò. Sinh viên cần đặt câu hỏi khi chưa hiểu vấn đề và tham khảo thêm một số tài liệu để hoàn thành bài tập. Sau khi kết thúc tiết học, buổi học, sinh viên nên ghi lại những điểm quan trọng cần lưu ý về nội dung bài học. Để khắc sâu kiến thức, sinh viên có thể sử dụng sơ đồ tư duy để hệ thống hóa nội dung và phải hoàn thành các bài tập được giao và nộp đúng hạn.

5. KẾT LUẬN

Bên cạnh những lợi ích của việc học trực tuyến vẫn còn tồn tại những hạn chế nhất định nhưng cần phải khẳng định rằng đây là một hình thức dạy học hữu ích và phổ biến, đặc biệt trong bối cảnh công nghệ số ngày càng phát triển và nhu cầu học tập của con người ngày càng tăng như hiện nay. Hình thức đào tạo trực tuyến sẽ đạt hiệu quả cao khi có sự phối hợp đồng bộ giữa nhà trường, giảng viên

và sinh viên. Hy vọng trong tương lai, hình thức dạy học tiếng Việt cho người nước ngoài theo hình thức trực tuyến sẽ trở thành một hình thức đào tạo phổ biến và đạt được hiệu quả cao như hình thức đào tạo truyền thống.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Bộ Giáo dục và Đào tạo, *Thông tư số 09/2021/TT-BGDĐT, Hà Nội, ngày 30 tháng 03 năm 2021*, Quy định về quản lý và tổ chức dạy học trực tuyến trong cơ sở giáo dục phổ thông và cơ sở giáo dục thường xuyên, 2021.
- [2] Alavi, M. & Leidner, D.E., “Research commentary: technology-mediated learning-a call for greater depth and breadth of research”, *Information Systems Research*, 12, 1-10, 2001.
- [2] T. T. N. Ny, “Học tập trực tuyến và những khó khăn của sinh viên từ thực tiễn trường Đại học Nội Vụ Hà Nội - phân hiệu tại Quảng Nam”, *Tạp chí Khoa học Đại học Đông Á*, số 1, tr.32-38, 2022.